

Číslo: 6131/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch od **10. 05. 2022 do 12. 05. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Zvolenská 130/6, Vígľaš	
Zriaďovateľ	Obec Vígľaš

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Jana Hupianová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6131/2021 - 2022 zo dňa 04. 05. 2022
inšpekciu vykonala:

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola obecná vidiecka materská škola (ďalej MŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Predprimárne vzdelávanie poskytovala 42 deťom vo veku od 2 do 6 rokov v 2 triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním. V MŠ bolo evidovaných 13 detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné (ďalej PPV), vrátane 2 detí, ktoré pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, z toho 11 detí s PPV vzdelávala ako spádová škola a 2 deti vzdelávala z inej spádovej oblasti¹. Z evidovaných detí s PPV k školskému roku 2021/2022 bolo prijaté 1 dieťa. Pedagogický proces zabezpečovali 4 učiteľky, vrátane riaditeľky v súlade s právnymi predpismi.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálne predpoklady pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

Školský vzdelávací program (ďalej ŠKVP) „Vláčik koľajáčik“ bol vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ďalej ŠVP) a v súlade s právnymi predpismi. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí ŠVP. Pre individualizáciu a špecifiká učenia sa detí s PPV

¹ Obec Klokoč a Slatinské lazy

v nich neboli zohľadnené metodické materiály Štátneho pedagogického ústavu², ani zadefinované stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej VVČ). Podporné aktivity súvisiace s PPV boli deklarované v internej dokumentácii,³ v súlade s vlastným zameraním ŠkVP⁴, lokálnymi podmienkami a možnosťami školy. Z rozhovoru s riaditeľkou vyplynulo, že podporné aktivity⁵ vzhľadom k situácii s pandémiou COVID-19 boli realizované väčšinou v interiéri školy, na školskom dvore, alebo v blízkej prírode bez účasti verejnosti. Pokyny a usmernenia súvisiace s PPV boli zapracované v príslušnej dokumentácii⁶. Záznamy v triednej knihe odrážali realizáciu cieľov a obsahu VVČ, podporných aktivít s menej výrazným zohľadňovaním vyvážení a integrácie vzdelávacích oblastí. Rokovania pedagogickej rady sa riadili plánom zasadnutí. Analýzou zápisníc z pedagogických rád bolo zistené, že v ich obsahu boli zahrnuté informácie súvisiace s vedením pedagogickej dokumentácie v triedach, plánom a organizáciou úloh a podporných aktivít. Informácie o internom vzdelávaní⁷, ktorého sa učiteľky zúčastňovali, prezentovaní zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ realizovanej v triede, v ktorej boli zaradené deti s PPV, o monitorovaní napredovania detí, ktoré plnia PPV v zápisniciach absentovali. Z rozhovoru s riaditeľkou bolo zistené, že učiteľky sa nepodieľali na tvorbe odborného portfólia v edukácii a nevyužívali metodické materiály súvisiace s PPV, dôsledkom čoho sa nepreukázalo ani prezentovanie ich poznatkov a skúseností prostredníctvom pedagogických rád. Predložené hospitačné záznamy preukázali priebeh pozorovaných procesov VVČ z hľadiska učenia sa detí a vyučovania učiteľkou, ich štruktúra bola predpokladom hodnotenia rozvíjania jednotlivých kompetencií detí s PPV. Monitorovanie napredovania detí, ktoré plnili PPV bolo realizované v hárkoch pedagogickej diagnostiky, v ktorých boli písomne zaznamenané pozorovacie procesy z edukácie slovným vyhodnotením ich pokrokov v realizovaných činnostiach jednotlivých vzdelávacích oblastí. Obidve učiteľky pôsobiace v triede, v ktorej boli zaradené deti s PPV, spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti v MŠ, edukácia nebola posilnená iným pedagogickým ani odborným zamestnancom. Riaditeľka spĺňala podmienky na výkon činnosti vedúceho⁸ pedagogického zamestnanca.

MŠ bola umiestnená v novo zrekonštruovanej typizovanej budove a mala k dispozícii dve triedy so stabilne rozloženými ležadlami na odpočinok detí. Interiér 2. triedy bol funkčne členený, vybavený novým detským nábytkom zohľadňujúcim podmienky a potreby detí s PPV. Skrinky a lavičky v šatni detí, sociálne zariadenia a umyváreň boli vybavené v súlade

² „Povinné predprimárne vzdelávanie: sprievodca cieľmi a obsahom“ (2021); Dieťa hovoriace iným jazykom: Možnosti kompenzačnej podpory v predškolskom vzdelávaní (2021)

³ Plán podporných aktivít na školský rok 2021/2022

⁴ environmentálna výchova

⁵ Poznávacie vychádzky do okolitej prírody; Týždeň športu na školskom dvore; Šarkaniáda; Bezpečne v škôlke a okolí; Farby jesene – Ochutnávka jablák spojená s aktivitami, veselé tekvičky; Poďme spolu do lesa – výr skalný; Zber šípok pre správnu životosprávu; Mikulášska besiedka; Zdobenie medovníkov; Vianočný darček pre kamaráta; Zimné šantenie; Kŕmime lesné zvieratá; Kŕmidlá pre vtáky; Zimná olympiáda; Stavanie snehuliaka; karneval; Malí kuchári; Domček, domček, kto v tebe býva?; Moja obľúbená rozprávková knižka; Jarné kvety; Návšteva hospodárskeho dvora; Veľká noc; Autíčkov, vlakovo; Deň Zeme; Moja mama; Vedio, vedie cesta nová do mestečka Poriadkova; Kocúr v čižmách; Saška Baška; Exkurzia na Víglašský zámok; Vodné kráľovstvo; Slniečko; Hurá škola

⁶ školský poriadok; prevádzkový poriadok; triedna kniha; dokumentácia o aktivitách

⁷ Integrácia digitálnych technológií do predškolského kurikula; Rozvíjanie bazálnej jazykovej a literárnej gramotnosti detí predškolského veku; Práca v digitálnom svete; Rozvoj predčitateľskej gramotnosti v predprimárnom vzdelávaní ako príprava na rozvoj čitateľských zručností žiakov na ZŠ; Interaktívna tabuľa a multimédiá vo vzdelávaní

⁸ funkčné vzdelávanie (2009); funkčné inovačné (2018); 1. atestácia (2016)

s požiadavkami stanoveným právnymi predpismi. Skladové priestory pre učebné pomôcky a miestnosť pre vedúceho pedagogického zamestnanca boli zriadené a účelne využívané. Vonkajšie priestory boli oplotené, školský dvor rozdelený na dve časti bol vybavený trávnatou a spevnenou plochou, detským certifikovaným náradím⁹ a pieskoviskom, ktoré deti s PPV počas pobytu vonku aktívne využívali. Materiálno-technické vybavenie¹⁰ uložené v sklade učebných pomôcok aj v triede zohľadňovalo potreby detí s PPV i obsah predprimárneho vzdelávania, v čase inšpekcie boli učebné pomôcky a hračky deťom voľne dostupné a vo VVČ využité.

V 2. triede s heterogénnym vekovým zložením detí, v ktorej 13 detí plnili PPV, boli výchova a vzdelávanie zabezpečené dvomi pravidelne sa striedajúcimi učiteľkami. Analýzou školského poriadku bolo zistené, že pravidlá výchovy a vzdelávania detí plniacich PPV boli upravené v súlade s právnymi predpismi. Pre dve triedy MŠ bol vypracovaný jeden denný poriadok, ktorý nezohľadňoval individuálne potreby a záujmy detí s PPV. Časovým ohraničením jednotlivých foriem denných činností nebolo v ich organizácii prihlíadané k flexibilnému striedaniu spontánnych a riadených činností. Počet zaradených detí s PPV (13) v 2. triede (celkový počet 23) bol v súlade s právnymi predpismi a rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva¹¹ (ďalej RÚVZ) vo Zvolene.

Všetky deti boli do MŠ prijaté na základe žiadosti zákonného zástupcu spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti od všeobecného lekára pre deti a dorast, ku školskému roku 2021/2022 riaditeľka vydala rozhodnutia o prijatí 1 dieťaťa s PPV podľa správneho poriadku. Na základe písomného odporúčania centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej CPPPaP), písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast, informovaného súhlasu zákonného zástupcu dieťaťa riaditeľka vydala pre 2 deti rozhodnutie o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania v súlade s právnymi predpismi. Pri prijímaní detí bola akceptovaná forma výchovy a vzdelávania a vyučovacieho jazyka uvedeného zákonnými zástupcami v žiadosti o prijatie na predprimárne vzdelávanie. Z celkového počtu prijatých detí boli všetky prijaté na celodennú výchovu a vzdelávanie. Určená podmienka prednostného prijímania detí s trvalým pobytom v obci, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné¹², bola v súlade s právnym predpisom.

1.2.2 Výchovno-vzdelávacia činnosť

Stav VVČ sa zisťoval v heterogénnej triede č. 2, v ktorej bolo prítomných 18 detí, z ktorých bolo 10 detí s PPV, prostredníctvom hospitácií vo všetkých formách denných činností dopoludnia.

V realizovaných hrách a činnostiach detí bolo rešpektované vzájomné prelínanie jednotlivých vzdelávacích oblastí¹³ ŠkVP. Deti získavali poznatky, hodnoty a spôsobilosti v námetových

⁹ multifunkčné preliezačky; hojdačky; altánok; drevený domček

¹⁰ Učebné pomôcky: včielka Bee Bot s rôznymi transparentnými podložkami; odborná a detská literatúra; leporelá; skákacia škôlka; lavičky a stôl; Skryté obrázky – príroda; Pôvod vecí; Deti sveta – hra; Tape Tac; didaktická technika - interaktívna tabuľa, počítač; xylofóny; Orffov inštrumentár; pomôcky na výtvarnú výchovu – sušička na výkresy, štetce, farby, trojhranné pastelky; lepidlá; sada pomôcok na modelovanie; skákadlo; Aktívna kocka; športový set

¹¹ zo dňa 12. 03. 2020

¹² do MŠ boli prijaté všetky deti z obce, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné a ktorých zákonní zástupcovia prejavili záujem o vzdelávanie v MŠ, Zvolenská 130/6, Vígľaš

¹³ Jazyk a komunikácia; Matematika a práca z informáciami; Človek a spoločnosť; Človek a svet práce; Umenie a kultúra – hudobná výchova, výtvarná výchova; Zdravie a pohyb

a konštruktívnych hrách, v ktorých boli učiteľkou motivované a metodicky vhodne usmerňované. Manipulovali s konštruktívnym materiálom,¹⁴ molitanovou stavebnicou, navrhovali postupy a možnosti riešenia stavby¹⁵ z primeraného množstva dielcov, pričom využívali hrubú a jemnú motoriku, čím primerane preukázali *pracovné kompetencie*. Pri pracovných a výtvarných činnostiach deti s PPV sedeli vzpriamene, mali primeranú vzdialenosť očí od podložky, grafický materiál držali správnym spôsobom a vyvíjali ním primeranú intenzitu tlaku na podložku, čo vytváralo predpoklad pre rozvoj *grafomotorických kompetencií*. Deti počas hier a činností podľa výberu využili učiteľkou ponúknuté činnosti zamerané na skladanie farebných domov z geometrických rovinných útvarov, ktoré neboli diferencované vzhľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí s PPV, dôsledkom čoho neboli vytvorené primerané situácie na uvažovanie, zdôvodnenie spoločných a odlišných vlastností geometrických objektov.

Učiteľka zabezpečila vhodné podmienky na realizáciu VVČ s využitím učebných pomôcok¹⁶, primerane oboznámila deti s obsahom činností a postupom realizácie, podporovala priaznivú učebnú atmosféru. V rannom kruhu sa deti s PPV orientovali na elementárnej úrovni v časových vzťahoch dňa, týždňa a mesiaca, v ročnom období, vymenovali členov blízkej rodiny, s aktívnou pomocou učiteľky formulovali obsah zážitkov z realizovaných činností a hier v MŠ a aktivít s rodinou cez víkend. Deti s PPV aktívne komunicovali, gramaticky správne formulovali jednoduché a rozvité vety a súvetia, riekanky aj básne, rozčlenili slová na slabiky, vyčlenili začiatočnú hlásku slova a určovali počet slabík, poznali a dodržiavali základné pravidlá vedenia dialógu. Vybavovali si prežitie zážitky v pamäti a aktívne ich prezentovali, chápali význam a funkciu textu s odkazom na ilustráciu textu¹⁷, používali v spisovnej podobe štátny jazyk, pričom učiteľka využila metódu ranného odkazu, ktorou si deti upevnili väzby hovorenej a písanej reči, čím napomáhala preukazovaniu a upevňovaniu ich *komunikačných a sociálnych kompetencií*.

Uvažovali nad informáciami prezentovanými prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, aktívne spolupracovali s učiteľkou pri porovnávaní obsahu prezentácie¹⁸ s vlastnými skúsenosťami, čo smerovalo k preukazovaniu kompetencií detí s PPV *učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť*. Pri cvičení zdravotných cvikov deti mali uvoľnený odev a vyzutú obuv. V rušnej časti primerane zvládali základné lokomócie na rozohriatie organizmu v súlade s fyziologickými zásadami. Zdravotné cviky boli usporiadané do súboru cvičení zameraného na striedavé zaťaženie celého tela. Deti napodobňovali pohyby učiteľky, vykonávali posilňovacie, naťahovacie, relaxačné cvičenia a cvičenie podporujúce správne držanie tela, čím preukázali primerané *pohybové zručnosti a návyky*. Diferencovaním zdravotných cvikov s ohľadom na výkonový potenciál detí s PPV, adekvátnym počtom opakovaní jednotlivých cvikov, upravením polohy tela primeraným telesným kontaktom učiteľky, použitím telovýchovnej terminológie bol vytvorený predpoklad pre správne návyky i fixáciu pohybovej štruktúry. V závere cvičenia bola zaradená pohybová hra „Na domčeky“. Realizovaná vychádzka v obci bola súčasťou pobytu vonku, počas ktorej deti poznávali verejné

¹⁴ Lego Duplo; stavebnica z dreva

¹⁵ Víglašský zámok; stavba železničnej trate so stanicou, vlakom a rôznymi budovami obce

¹⁶ konštruktívny, pracovný a výtvarný materiál; rozstrihané farebné geometrické útvary; kalendár počasia; prezentácia PowerPoint; obrázkový materiál mesto - dedina

¹⁷ Pravidlá triedy; kalendár počasia; písanie ranného odkazu a prezentácia PowerPoint – mesto a dedina

¹⁸ PowerPoint – mesto a dedina

inštitúcie¹⁹ vo svojom okolí a s učiteľkou viedli rozhovor o spôsobe ich fungovania a význame. So záujmom si pozreli aj verejnú fotodokumentáciu o histórii obce inštalovanú v tesnej blízkosti MŠ, počas ktorej odpovedali na otvorené otázky učiteľky vyplývajúce z faktov a informácií z náučných textov, čo malo pozitívny vplyv na získavanie nových informácií prostredníctvom aktívneho zážitkového učenia. Na školskom dvore sa deti pohybovali rozmanitými spôsobmi medzi prírodnými a umelými prekážkami, pohybovali sa na preliezačke, hrali sa pohybové hry, postupovali podľa verbálnych pokynov učiteľky, spolupracovali, vzájomne si pomáhali, čím preukázali *pracovné, pohybové a sociálne kompetencie*. Počas VVČ v priebehu dopoludnia učiteľka neiniciovala deti k uplatňovaniu hodnotenia a sebareflexii, neuplatňovala záverečné hodnotenie činností a výkonov detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti.

2 ZÁVERY

Pokyny a usmernenia týkajúce sa cieľov a obsahu vzdelávania detí plniacich PPV neboli v ŠkVP implementované a stratégie VVČ týkajúce sa PPV neboli zadefinované, čím sa znížili možnosti na vytvorenie podmienok pre inkluzívne vzdelávanie s ohľadom na ich rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby, dosiahnutú úroveň a výkonový potenciál. Vzdelávanie učiteliek bolo zabezpečené v súlade s profiláciou školy i potrebami detí s PPV. Zlepšenie si vyžaduje prezentovanie zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ v triede, v ktorej boli zaradené deti s PPV a monitorovanie ich napredovania, poznatkov pedagogických zamestnancov z aplikovania odborného portfólia a metodických materiálov prostredníctvom pedagogickej rady.

Učiteľky pôsobiace v triede, v ktorej boli zaradené aj deti s PPV, spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v MŠ. Priestorové podmienky a materiálno-technické vybavenie triedy a ostatného interiéru školy zohľadňovalo potreby detí s PPV a štandard určený ŠVP. Pravidlá výchovy a vzdelávania detí plniacich PPV boli v školskom poriadku upravené. Zlepšenie si vyžaduje spracovanie denného poriadku triedy, v ktorej boli zaradené deti s PPV, vzhľadom k akceptovaniu ich výchovno-vzdelávacích potrieb, organizačným podmienkam výchovy a vzdelávania určenými ŠVP. Aktuálny právny stav, pokyny a usmernenia súvisiace s PPV boli implementované do procesualnej a obsahovej stránky rozhodovacieho procesu riaditeľky školy.

Deti nadobúdali poznatky a spôsobilosti prostredníctvom hry a zážitkového učenia, efektívne plnili úlohy s aktívnou podporou učiteľky, ktorá im napomáhala v riešení problémov, tvorivo a kriticky myslieť, k preukazovaniu učebných, digitálnych, pracovných, komunikačných, grafomotorických a pohybových kompetencií. Zlepšenie si vyžaduje vytvorenie podmienok pre hodnotenie činností a výkonov detí učiteľkou smerom k preukazovaniu ich sociálnych a personálnych kompetencií.

VÝRAZNE POZITÍVNE ZISTENIA

- personálne, priestorové, materiálno-technické podmienky školy,
- preukázanie učebných, digitálnych, pracovných, komunikačných, grafomotorických, a pohybových kompetencií detí.

¹⁹ Obecný úrad; pošta; kaplnka; kostol; lekárska ambulancia; obchod

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- implementovanie pokynov a usmernení týkajúcich sa cieľov a obsahu vzdelávania detí plniacich PPV v učebných osnovách; zadefinovanie stratégií VVČ týkajúcich sa PPV,
- akceptovanie organizačných podmienok určených ŠVP v spracovaní denného poriadku triedy, v ktorej boli zaradené deti s PPV,
- prezentovanie zistení vedúceho pedagogického zamestnanca z kontroly VVČ v triede, v ktorej sú zaradené deti s PPV, monitorovania napredovania detí s PPV, poznatkov pedagogických zamestnancov z aplikovania odborného portfólia a metodických materiálov prostredníctvom pedagogickej rady,
- preukázanie sociálnych a personálnych kompetencií deťmi.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- implementovať pokyny a usmernenia týkajúce sa cieľov a obsahu vzdelávania detí plniacich PPV do učebných osnov so zadefinovaním stratégií VVČ,
- spracovať denný poriadok s prihliadnutím na výchovno-vzdelávacie potreby detí s PPV, s pevne stanoveným časom stravovania,
- zabezpečiť prezentovanie poznatkov pedagogických zamestnancov z aplikovania odborného portfólia a metodických materiálov súvisiacich s PPV prostredníctvom pedagogickej rady,
- diferencovať činnosti a z nich vyplývajúce úlohy vzhľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí s PPV, poskytovať hodnotenie výkonov detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti.

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program „Vláčik koľajáčik“,
2. školský poriadok,
3. denný poriadok,
4. triedna kniha,
5. záznamy z pedagogickej diagnostiky,
6. plány VVČ,
7. týždenný rozsah priamej VVČ,
8. prevádzkový poriadok,
9. štruktúra kariérových pozícií,
10. plán profesijného rozvoja,
11. ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov,
12. doklady o vzdelaní,
13. certifikáty a osvedčenia z absolvovaných modulov profesijného rozvoja,
14. osvedčenie o 1. atestácii vedúceho pedagogického zamestnanca, funkčného vzdelávania a funkčného inovačného vzdelávania,
15. plán podporných aktivít 2021/2022,
16. plán pedagogických rád, zápisnice z rokovania pedagogických rád,

17. ročný plán vnútorného systému kontroly a hodnotenia detí a zamestnancov školy,
18. hospitačné záznamy vedúceho pedagogického zamestnanca,
19. dokumentácia o deťoch (osobný spis dieťaťa, žiadosť, rozhodnutie).

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Soňa Hanesová
Dňa: 20. 05. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
PaedDr. Soňa Hanesová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Jana Hupianová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 30. 05. 2022 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Soňa Hanesová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Jana Hupianová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Jana Hupianová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti